

گفت وگو با کارگردانان نمایش های «بی خردان» و «سیاه کژدم»

صف تولیدات پشت در تماشاخانه‌ها

نمایی از نمایش «سیاه کژدم»

گزارش

شکیبا افخمی راد

این روزها سالن اصلی تئاتر شهر که تنها سالن قاب‌صحنه‌ای مشهدمحسوب‌می‌شود، میزبان دونمایش

- اجرای دوباره نمایش پرفروش سال ۱۳۹۵

نمایش «بی خردان» یک طنز سیاسی است که داستان‌ش در شهری دورافتاده در آمریکا‌روایت‌می‌شود، نمایشی که اولین بار سال ۱۳۹۵ روی صحنه رفت و عنوان پرفروش‌ترین تئاتر سال را به خود اختصاص داد. حال کیوان صباغ برای بار دوم «بی خردان» را آماده اجرا کرده‌است. او درباره علت اجرای دوباره نمایش «بی خردان» می‌گوید: سال۱۳۹۵ که نمایش را روی صحنه بردیم، با وجود استقبال تماشاگران تنها بیست شب اجرا داشتیم. من از آن زمان دوست داشتم دوباره نمایش را روی صحنه ببرم. البته در این سال‌ها تماشاگرانی که «بی خردان» را دیده بودند هم از من درباره اجرای دوباره نمایش سؤال می‌کردند.

صباغ ادامه‌می‌دهد: سرانجام دوسال ونیم‌پیش تصمیم گرفتم این نمایش را بار دیگر روی صحنه ببرم. ما حدود سه ماه تمرین کردیم که با قرنطینه‌کنروای دلتا روبه‌رو شدیم و کار تعطیل شد. مردادپارسال دوباره تمرین‌ها را شروع کردیم تا مهر ۱۴۰۱ روی صحنه برویم که شرایط جامعه ملتهب شد و باز هم نتوانستیم کار را اجرا کنیم، از این‌رو اجراهایمان به اردیبهشت امسال موکول شد. او درباره تغییراتی که نسبت به اجراهای گذشته در نمایش ایجاد شده‌است، بیان می‌کند: متن نمایش تاریخ مصرف ندارد و محتوای آن تفاوتی نکرده. ولی شیوه اجرای «بی خردان» از نظر نحوه کارگردانی و میزآnsن «هانسبت به اجراهای سال ۱۳۹۵ تغییر کرده‌است. همچنین الان فرم هم به نمایش اضافه شده‌است و به غیر از سه بازیگر اصلی بقیه گروه نیز تغییر کرده‌اند.

این کارگردان تأکیدمی‌کند: نمایش «بی خردان» هفت سال پیش که اجراشد با شرایط روز ایران و نیز همه دنیا سازگار بود، دوسال ونیم‌پیش هم که قرار بود روی صحنه برود، متناسب با شرایط روز بود و الان هم به همین صورت است. حتی به نظر من اگر «بی خردان» پنج سال بعد هم اجرا شود، بازهم با شرایط روز سازگار است، چون مفهومی که از آن صحبت می‌کند، سلطه‌گری است که در طول تاریخ وجود داشته‌است. درواقع این نمایش سلطه‌گری و استعمارگری را در قالب طنز نقد می‌کند. به گفته او اجرای «بی خردان» تا ۱۲ خرداد نیز ادامه

خواهد داشت.

- کمبود سالن‌های استاندارد در مشهد

صباغ درباره اجرای هم‌زمان نمایش «بی خردان» و «سیاه کژدم» در یک سالن می‌گوید: در تهران بیشتر سالن‌های خصوصی در طول روز میزبان دوبایسه‌اجرای نمایش هستند که اتفاق خوبی برای مخاطب‌وسالن دار است. اجرای دو نمایش در یک سالن در مشهد نیز نشان‌دهنده رونق تئاتر است. ولی گروه‌های نمایشی را با مشکلاتی هم روبه‌رو کرده‌است. برای مثال دکور باید «پرتابل» باشد و نمی‌توان آن را ثابت کرد یا میان اجراها زمان کافی وجود ندارد تا تماشاچی روی صحنه بیاید و عکس بگیرد. این کارگردان ادامه می‌دهد: در مجموع گروه‌های تئاتری ترجیح می‌دهند به تنهایی روی صحنه بروند، ولی وقتی فضای اجرای نمایش در این شهر کم

است و سالن استاندارد قاب‌صحنه‌ای -مانند سالن اصلی تئاتر شهر- وجود ندارد مجبور می‌شویم به سمت وسوی چنداجراییی بودن برویم.

او که به همراه گروهش در ستانس اول روی صحنه تئاتر شهر می‌رود، خاطرنشان می‌کند: اگر ما در ستانس دیرتر روی صحنه می‌رفتیم، قطعاً بازخورد بهتری می‌گرفتیم؛ چون ساعت ۶ زمان مناسبی برای اجرا در این فصل نیست، اما چون گروه دیگر زودتر از ما قرارداد بسته بود و ما هم در دوره دیگری نمی‌توانستیم روی صحنه برویم، ساعت بهتر اجرا به آن‌ها رسید.

این کارگردان یکی از بزرگ‌ترین چالش‌های تئاتر مشهد را نداشتن سالن می‌داند و یادآور می‌شود: در شرایطی که عرضه و تقاضا در یک سطح نیست و تعداد تولیدات بالاتر از تعداد سالن‌هاست، گروه‌ها با چالش روبه‌رو می‌شوند و برای مثال نمی‌توانند در زمانی که مدنظرشان است روی صحنه بروند یا شب‌های بیشتری اجرا کنند. در این شرایط سالن‌ها به‌ویژه سالن‌های خصوصی هم سطح توقعات و رقم‌هایشان را بالاتر می‌برند.

صباغ ادامه‌می‌دهد: حمایت‌نکردن دستگاه‌های دولتی از تئاتر چالش دیگری است که در مشهد با آن روبه‌رو هستیم. هیچ دستگاه دولتی -چه‌آن‌ان که متولی هستند، چه آن‌ها که بودجه دارند- کمکی به تئاتر نمی‌کنند. این درحالی‌است که دستگاه‌های دولتی همگی تأکید

است، نمایش طنز «بی خردان» به نویسندگی و کارگردانی کیوان صباغ و نمایش «سیاه کژدم» به نویسندگی نصرا... قادری و کارگردانی محمود راعی هدایت که به ترتیب ساعت ۱۷:۴۵ و ۲۰:۱۵ هر شب روی صحنه می‌روند. اجرای هم‌زمان این دونمایش در یک سالن شاید نشان‌دهنده رونق

می‌کنند که باید تئاتر اجرا شود و هنر رونق بگیرد.

او با اشاره به رونق داشتن تئاتر مشهد در سال‌های گذشته بیان می‌کند: هر اتفاق خوبی که برای هنرهای نمایشی رخ داده، به همت خودبچه‌های تئاتر بوده‌است نه به حمایت، برنامه‌ریزی و سیاست‌گذاری ارگانی. الان هم اگر قرار باشد دوباره تئاتر رونق پیدا کند، باز هم باید با همت خود اهالی تئاتر باشد که این روحیه الان در میان آن‌ها وجود ندارد.

به گفته صباغ روحیه تولید در میان اهالی تئاتر از بین رفته‌است، به‌طوری‌که بی‌انگیزه هستند و ترجیح می‌دهند به جای تولید اثر در اسنپ کار کنند. او ابزار امیدواری می‌کند که مردم از هنر تئاتر در مشهد حمایت کنند تا چراغی که الان سوسو می‌زند، خاموش نشود.

- روایت داستانی عاشقانه

نمایش «سیاه کژدم» یک درام اجتماعی موزیکال است که توسط نصرا... قادری نوشته شده‌است و داستان عاشقانه‌ای را از سال‌ها دور در ایران روایت می‌کند. محمود راعی هدایت با اشاره به اینکه نمایش «سیاه کژدم» در دهه ۷۰ در مشهد اجرا شده‌است، بیان می‌کند: ما برای اجرا، متن را «دراماتورژی» کردیم و تغییراتی در فرمت اصلی دادیم تا کار شکل و شمایل امروزی بگیرد. همچنین از گروه پرفورمنس و موزیک هم برای جذاب‌تر شدن کار بهره گرفتیم. در این مسیر آقای نصرا... قادری هم به ما کمک کردند. او ادامه می‌دهد: داستان تغییری نداشت، ولی حذقیاتی داشتیم؛ چون اگر می‌خواستیم متن اصلی را اجرا کنیم، سه

ساعت زمان می‌برد. با حذقیاتی که انجام دادیم کار در هشتاد دقیقه بسته شد. این کارگردان درباره روند تولید نمایش نیز می‌گوید: محدودشش ماه این متن را به صورت فشرده کار کردیم، ولی به خاطر تعطیلی‌هایی که پیش آمد، نتوانستیم بلافاصله بعد از تمرینات روی صحنه برویم و اجرایمان به‌امسال موکول شد که خوشبختانه تا به اینجا استقبال خوبی هم از آن صورت گرفته‌است. او با اشاره به ادامه داشتن اجراهای «سیاه کژدم» تا ۲۵ اردیبهشت یادآور می‌شود: به نظر من تعطیلی تئاتر اتفاق خوبی بود و باعث شد همه وارد عرصه جدیدی شوند و با تفکر و تعقل بیشتری کارشان را اجرا کنند.

محمود راعی هدایت:
اجرای هم‌زمان دو تئاتر
در یک سالن در کنار
هنرمندان حس رقابت
ایجاد می‌کند و باعث
می‌شود هر دو گروه برای
ارتقای کیفیت
کارشان تلاش کنند

تعداد مخاطبان تئاتر مشهد محدود است راعی هدایت درباره اجرای هم‌زمان دونمایش در سالن اصلی تئاتر شهر نیز خاطرنشان می‌کند: کیوان صباغ فرد بسیار هوشمندی است و ما خوشحالیم که کارمان را کنار این کارگردان روی صحنه می‌بریم، اما قطعاً اجرای هم‌زمان به هر دو کار ضربه زده‌است، چون مخاطبانی هستند که علاقه دارند هر دو کار را ببینند. او یادآور می‌شود: اجرای هم‌زمان در شرایطی باید رخ دهد که اکثریت مردم یک کلان‌شهر بیننده تئاتر باشند. در مشهد که مخاطب تئاتر کم و محدود است، این اتفاق چندان جواب نمی‌دهد و من فکر می‌کنم باید برنامه‌ریزی‌هایی صورت می‌گرفت تا «سیاه کژدم» و «بی خردان» که هر دو نمایش‌های بزرگی هستند در یک سالن روی صحنه نمی‌فتند.

این کارگردان که اولین اثرش را در مشهد روی صحنه برده‌است، خاطرنشان می‌کند: الان کیوان صباغ که نمایش را روی صحنه می‌برد باید حواسش به اجرای من هم باشد و زودتر اجرای خود را تمام کند تا مشکلی برای گروه ما پیش نیاید، همچنین گروه «بی خردان» مجبور شده‌است دکورشان را «پرتابل» کار کند و نتوانسته‌است با شرایطی که می‌خواست پیش برود.

او ادامه می‌دهد: نکته مثبتی که شاید اجرای هم‌زمان دو تئاتر در یک سالن داشته باشد این است که در میان هنرمندان حس رقابت ایجاد می‌کند و باعث می‌شود هر دو گروه برای ارتقای کیفیت کارشان تلاش کنند.

راعی هدایت چالش اصلی تئاتر مشهد را نبود اسپانسر و بی‌مهری مسئولان می‌داند و می‌گوید: من برای اجراهای «سیاه کژدم» به هر ارگانی سر زدم و نامه فرستادم، ولی هیچ‌کس از ما حمایت نکرد. اونیز باور دارد که بچه‌های تئاتر با تلاش خودشان چراغ تئاتر را روشن نگه داشته‌اند و اگر می‌خواستند منتظر مسئولان باشند، تا الان این چراغ خاموش شده بود. این کارگردان تأکید می‌کند: تنها موضوعی که من را برای اجراهای بیشتر راغب می‌کند تشویق مخاطبان تئاتر است. درواقع تشوق آن‌ها در انتهای نمایش باعث می‌شود با وجود همه مشکلات و سنگ اندازی‌ها دوباره کاری را روی صحنه ببرم.

اهمیت زیادی که برای ماداشت، باحساسیت ویژه‌ای صورت گرفت و سرانجام آثاری از میان آن‌ها انتخاب شد. باتوجه به اتفاقات ناخوشایندی که اخیراً در جامعه رخ داد، برگزاری این رویداد با حضور آموزش و پرورش و شهرداری اتفاق بسیار مثبتی بود و مهم‌تر اینکه مشارکت بالایی در آن صورت گرفت و نتیجه خوبی را در پی داشت.

- برگزیدگان جشنواره عکاسی

در پایان این رویداد به نفرات اول تا سوم هر بخش و همچنین داوران و دبیر برگزاری این جشنواره تندیس و لوح تقدیر جشنواره اهدا شد. در بخش دانش آموزی این جشنواره ایدافاضلی، نفس منصوری منش و بنیامین دلجو به ترتیب مقام‌های اول تا سوم را کسب کردند. همچنین در این بخش علی خزاعی پور، زینب افشاری، هنگامه اسدپور، زینب امیری، ریحانه سادات حسینی‌راد، محمدمتین برزنونی، صبا هادی گلمکانی، پریناز عبدا...زاده، آرین نظری و بارانا بزرگ شایسته تقدیر شناخته شدند. در بخش دانشجویی مانی پهلوان رتبه اول، حجت‌جلی رتبه دوم و حمیدرضا حبیبی رتبه سوم را از آن خود کردند، همچنین خاتنه جهانی، کوثر چمنی، مائده دادرس، محمد حسام تشکری، یاسمین عزت‌احمدی و زهرا خصلتی نیز شایسته تقدیر شناخته شدند. در بخش آزاد این جشنواره محمد آهنگر، سارا یوسفی و احسان قصدی در جایگاه‌های اول تا سوم قرار گرفتند. همچنین نفرات شایسته تقدیر این بخش نیز معصومه ضابط‌نیا و نسرین عبدلی بودند.

جس خصلتی (فصلی) و پهلوان

این رویداد را در همه شاخه‌های مختلف هنری مانند گرافیک، کاریکاتور، نقاشی و حتی فیلم کوتاه برگزار کرد و جا دارد با نگاه کارشناسی شده قدم دوم این رویداد را برداریم.

- استقبال خوب علاقه‌مندان از جشنواره

محمدرضا پهلوان، دیگر داور حاضر در این جشنواره، در حاشیه برگزاری آن به خبرنگار شهرآرا گفت: ما جشنواره‌های زیادی را داوری کرده‌ایم. برایم بسیار جالب بود که استقبال بسیار خوبی از این جشنواره به عمل آمد و عکس‌های بسیار خوبی به دست ما رسید که از دیدن آن‌ها شگفت‌زده شدیم. این هنرمند بیان کرد: داوری آثار به دلیل

درنگ

اثری از نیما جاویدی
با صحنه‌هایی از جنس آثار رضا عطاران

عبدالجواد موسوی منتقد مشه‌دی سینما بر این نظر است که در سریال «آکتور» قسمت‌هایی نپخته و خام‌دستانه در بستر داستانی پخته و حرفه‌ای اجرا می‌شود، به‌طوری‌که گویی در حین تماشای یک اثر از نیما جاویدی با صحنه‌هایی از جنس فیلم‌های رضا عطاران مواجه می‌شویم. به گزارش صبا، این نویسنده و تحلیلگر درباره سریال شبکه نمایش خانگی «آکتور» گفت: این سریال از فرمول روز دنیا در ارائه داستان تبعیت می‌کند، فرمولی که عمدتاً از پلنفرم‌های خصوصی پخش می‌شوند. دیگر از نمایش یک موقعیت و پیپیج‌دی‌های حول محور آن و تعلیق در طول قسمت‌ها تا گره‌گشایی نهایی خبری نیست. در این سریال، روایت‌های متعددی از چندین شخصیت بازگو می‌شود که گاه بعضی از آن‌ها در همان قسمت گره‌گشایی می‌شوند و برخی از آن‌ها گاه تا چندین قسمت ادامه پیدا می‌کنند. آنچه که موجب جذابیت این سریال است، شغل بازیگری، نقش‌پردازی و پشت‌پرده‌هایی است که از این حرفه برای مخاطب آشکار می‌شود، با این حساب یکی از نقطه‌های قوت و عطف این سریال پرداختن به شغلی است که تا به حال برای مردم ملموس نبوده و از همین حیث جریان‌هایی را به وجود آورده‌است که تازه و نو است. او بیان کرد: این سریال در سه سطح روایت دارد: سطح اول نمایشی که در تماشاخانه در حال تمرین و اجراست، سطح دوم پس‌زندگی کاراکترهای اصلی نمایش و موضوعاتی که در واقعیت زندگی آن‌ها جاری است و سطح سوم سریال سفارش‌های کاری آن‌ها از سمت یک شرکت است که هر پروژه نموددهنده یک واقعیت تلخ اجتماعی از جامعه است که از نظر داستانی، قصه‌ای متفاوت با دیگر قصه‌ها دارد. آنچه که این سه سطح از داستان را در روایات متعدد به هم گره می‌زند و عامل موقعیت آن است، بازیگری است.

اخبار هنری مشهد

افتشار «ساز باران» از گروه دل‌شدگان مشهد

آلبوم موسیقی «ساز باران»، اثری از گروه دل‌شدگان مشهد به سرپرستی رامین میلانی و با صدای رضا کاظمی، منتشر شد. به گزارش ایلنا، آلبوم «ساز باران» دارای هشت تصنیف است که در «شد»های موسیقی ایرانی و موسیقی کلاسیک جهان

ساخته و تنظیم شده‌است. اشعار این اثر را حسین منزوی، سهیلا نیک‌نیا، ماندانا سلطانی و رامین میلانی سروده‌اند. آلبوم «ساز باران» از ۱۹ اردیبهشت‌ماه ۱۴۰۲ در بیپ‌تونز و دیگر پلنفرم‌های داخلی و خارجی در دسترس مخاطبان موسیقی ایران قرار دارد.

چارسوق هنر

«محسن تنابنده» از برزیلی‌ها جایزه گرفت

فیلم سینمایی «جنگ جهانی سوم»، ساخته هومن سیدی، شانزدهمین جایزه بین‌المللی خود را از نوزدهمین جشنواره فیلم «فانتاسپوا» برزیل دریافت کرد و محسن تنابنده جایزه بهترین بازیگر مرد جشنواره را به خود اختصاص داد. ساخته هومن سیدی که اخیراً جایزه بهترین فیلم جشنواره استانبول ترکیه را نیز دریافت کرده، نماینده رسمی سینمای ایران در شاخه بهترین فیلم بین‌المللی اسکار ۲۰۲۳ بود.

فروش یک میلیاردی «برادران سوپر ماریو»

فروش جهانی انیمیشن اقتباسی «برادران سوپر ماریو» بعد از بیست‌وششمین روز اکران خود از مرز یک میلیارد دلار عبور کرد. به گزارش ایسنا، این انیمیشن در بیست‌وششمین روز اکران خود به فروشی فراتر از یک میلیارد دلار رسید تا اولین انیمیشن از زمان همه‌گیری کرونا و دهمین انیمیشن تاریخ سینما که به فروش میلیارد دلاری دست می‌یابد نام بگیرد. «برادران سوپر ماریو» در آمریکای شمالی فروش پیش‌بینی شده آخر هفته چهل میلیون دلاری را از محل ۴هزار و ۲۰۴ سالن سینما رقم زد تا گیشه این انیمیشن تا به امروز در آمریکا ۴۹۰ میلیون دلار باشد. همچنین فروش این فیلم در گیشه بین‌الملل نیز با اضافه کردن ۶۸.۳ میلیون دلار به مجموع ۵۳۲.۵ میلیون دلار رسید تا فروش جهانی آن از مرز یک میلیارد دلار عبور کند. این انیمیشن تاکنون رکورد‌های زیادی را شکسته‌است، از جمله پرفروش‌ترین انیمیشن تاریخ یونیورسال در گیشه آمریکا و سومین فیلم پرفروش تاریخ فعالیت کمپانی یونیورسال در آمریکا.